

Bemærkninger til forslaget

Landet over oplever ældre, at de ikke kan få den hjælp, de har behov for. Stramme kommunale budgetter er en væsentlig del af baggrunden for denne situation, men der er også tilfælde, hvor hjemmehjælpen er dårligt og ineffektivt ledet, og der er kommuner, der har opprioriteret andre opgaver på de ældres bekostning. Mange hjemmehjælpere nedslides, da der er afsat for lidt tid til for meget arbejde, og der er derfor også en stor søgning væk fra området.

Uanset den konkrete årsag til, at hjemmehjælpen er for dårlig, må der gøres noget både af hensyn til de ældre og deres familier og af hensyn til de ansatte i hjemmehjælpen.

Dette beslutningsforslag gør det muligt for alle kommuner at udvide indsatsen i hjemmehjælpen. For staten er forslaget udgiftsneutral, da det tilskud, der gives til kommunen, svarer til det, staten sparer på udgifterne til dagpenge, aktivering og administration. Det skønnes, at tilskuddet nogenlunde vil modsvare en normal overenskomstmæssig løn til en nyansat hjemmehjælper, i gennemsnit godt 180.000 kr. Hertil kommer pension og andre udgifter, som kommunen selv skal finansiere. For at målrette dette initiativ over for arbejdsløse, der er mere end kortvarigt arbejdsløse, og for at sikre udgiftsneutralitet kan det overvejes, om disse nyoprettede stillinger kun skal kunne søges af arbejdsløse, der er eller står over for aktivering.

Da tilskuddet gives til kommunen, er der ikke tale om støttet arbejde. Arbejdet giver derfor de ansatte normale rettigheder i forhold til dagpengesystemet, og der er på alle måder tale om et helt normalt ansættelsesforhold.

Det er en forudsætning, at stillingerne besættes efter normale ansættelsesvilkår og i henhold til den gældende overenskomst på området.

Da der mange steder er mangel på uddannede hjemmehjælpere, er det nødvendigt med en ekstra uddannelsesindsats i forbindelse med en udvidelse af hjemmehjælpen. Desuden vil flere hjemmehjælpstimer forbedre arbejdsmiljøet, så afgangene af uddannede hjemmehjælpere kan formindskes. Den ekstra uddannelsesindsats finansieres af de midler, der i forvejen er afsat til uddannelse af arbejdsløse.

Der er undersøgelser der viser, at hjemmehjælpen i visse kommuner tilrettelægges på en meget bureaukratisk måde med det resultat, at for lille en del af arbejdstiden bruges hos de ældre. Derfor kan der være brug for at ændre ledelsesformen. Forslagsstillerne vil pege på, at en mere flad ledelsesstruktur med selvstyrende grupper kan sikre både større medbestemmelse for de ansatte og en mere hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcerne. Desuden kan der sikres større tilfredshed med hjælpen gennem en højere grad af brugerindflydelse både overordnet i kommunen og i forhold til den konkrete udførelse af hjælpen. Der er allerede afsat en pulje på over 200 millioner kr., hvoraf der stadig er uforbrugte midler, til udvikling af forbedring af hjemmehjælpen.

I forhold til arbejdsmarkedet og diskussionen om flaskehalse inden for bestemte fagområder bemærkes, at en øget indsats inden for hjemmehjælpen ikke vil medføre flaskehalsproblemer.

Der er med forslaget ikke taget stilling til, hvor længe kommunerne kan modtage dette tilskud til meransættelse inden for hjemmehjælpen, men det vil være naturligt, at tilskuddet med tiden konverteres til en generel forhøjelse af bloktilskuddet til kommunerne. For at forhindre nye nedskæringer af hjemmehjælpen ønsker forslagsstillerne desuden, at det præciseres, hvor meget hjælp en kommune som minimum skal tilbyde.